

גמ"ר 4313/12/14 - פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש נגד יחיאל קליין

בית משפט השלום לתעבורה באשדוד

גמ"ר 4313-12-14 פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש נ' קליין

בפני כב' השופטת נועה חקלאי	המאשימה
פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש	נגד
יחיאל קליין	נאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה - גברת דגנית שחר (מתמחה)

ב"כ הנאשם - עו"ד מוסקלנקו ועו"ד סגל

הנאשם בעצמו.

גזר דין

כללי

בתאריך 30.04.15 הורשע הנאשם על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת גרימת מוות ברשלנות, בניגוד לסעיף 64 לפקודת התעבורה[נוסח חדש] תשכ"א 1961, ואי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חצייה, בניגוד לתקנה 67(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א 1961.

על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 16.9.14 בשעה 7:30 או בסמוך לכך נהג הנאשם באוטובוס והסיע בו תלמידים לבית הספר האזורי שבקיבוץ כפר מנחם. הנאשם התקדם בנסיעה למסוף העצירה של האוטובוסים במתחם בית הספר, עצר את האוטובוס כשחזיתו נמצאת בתחילת מעבר החצייה שבמקום למשך מספר שניות, החל בנסיעה איטית ופגע עם האוטובוס ב.ר. , קטין יליד 2006 (להלן "המנוח") אשר חצה את הכביש במעבר החצייה, מימין לשמאל כיוון נסיעת הנאשם, בדרכו מביתו שבקיבוץ לכיוון בית הספר.

על פי המתואר בכתב האישום, בטרם החל בנסיעתו היה ביכולתו של הנאשם להבחין בחצייתו של המנוח את מעבר

החציה, אם על ידי הפניית מבטו ואם על ידי השימוש במראות העזר.

כתוצאה מהפגיעה המנוח נהדף קדימה, הופל על הכביש ונדרס.

הנאשם כלל לא הבחין בפגיעה במנוח והמשיך בנסיעה איטית עד אשר אזרחים שהיו עדים לתאונה צעקו לו לעצור.

הנאשם מיד עצר ונסע אחורנית מרחק קצר ואיפשר את חילוץ של המנוח.

כתוצאה מהתאונה המנוח מצא את מותו המידי.

הסדר הטיעון

בדיון ביום 30.4.15 הגישו הצדדים לבית המשפט הסדר טיעון (מסומן ת/1) אשר לפיו יעותרו במשותף להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 12 חודשי מאסר בפועל .

2. מאסר מותנה.

3. פסילה למשך 15 שנים על כל רכב ציבורי.

4. פסילה למשך 7 שנים על כל רכב פרטי.

5. פיצויים למשפחת המנוח.

6. קנס סמלי .

לדברי בא כח המאשימה דבר ההסדר הובא לידיעת משפחת המנוח, אשר איננה מתנגדת להסדר.

טיעוני הצדדים לעונש

ביום 28.5.15 טענו הצדדים לעונש.

באולם נכחו דודיו של המנוח, הורי המנוח לא הגיעו לדיון בשל הקושי הנפשי העצום הכרוך בכך.

דודו של המנוח, מר אלכס רפפורט, ביקש להקריא מכתב שכתבו הורי המנוח (ת/3).

הקשיתי קשב רב לתוכן המכתב, אשר היה בו כדי להמחיש ולו במעט את השבר האיום והנורא מכל אשר פקד את משפחת המנוח. את האובדן המחריד והבלתי נתפס. את קשיי ההתמודדות היומיומית.

קטין, שטרם מלאו לו 9 שנים, תלמיד כיתה ג', מוצא את מותו בדרכו לבית הספר, כך סתם, ביום רגיל. ללא סיבה. ללא חטא. מוות שהדעת אינה רוצה ואינה יכולה לקבל.

ילד אהוב על הוריו, אחיו, בני משפחתו, חבריו וכל מכריו.

מותו השליך את משפחתו באחת אל תוך אסון נורא של אובדן.

גורל קשה מנשוא.

אין מי שליבו לא יצא, כמעט גופנית, אל מי שחיינו נגדעו בעודו כל כך רך בשנים, אל מי שלא יגשים את חלומנו ותוכניותינו לעתיד, אל ההורים האחים ובני המשפחה שנשארו להתמודד עם האובדן הבלתי נתפס, עם הגעגועים העזים למנוח.

משפחת המנוח ביקשה להעביר לנאשם מסר שמעתה ואילך בכל מעשה שלו יוביל אותו זכרוננו של המנוח, ביקשו שיפעל בהתנדבות או בכל דרך אחרת על מנת למנוע הישנות אסונות כאלו בעתיד.

משפחת המנוח ציינה כי כל פיצוי שיגזר על הנאשם ישמש להנצחת המנוח.

ב"כ המאשימה הגישה לבית המשפט את גליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם (ת/2).

ב"כ המאשימה ביקשה מבית המשפט לאמץ את המלצתם העונשית של הצדדים - כפי שהוצגה בהסדר הטיעון.

לדבריה: הערך שנפגע ממעשי הנאשם הינו קדושת החיים - ומידת הפגיעה בערך המוגן הינה המירבית - מותו של המנוח.

לדבריה העונש המוסכם משקף את מדיניות הענישה הנוהגת, את דרישת ההלימה הקבועה בחוק בין מידת הרשלנות ונסיבות הארוע לבין מידת העונש ואת נסיבותיו האישיות של הנאשם, גילו, עברו התעבורתי ולקיחת האחריות המיידית.

אחד מרכיבי ההסדר עליו הסכימו הצדדים הינו תשלום פיצוי למשפחת המנוח מכח סעיף 77 לחוק העונשין. הצדדים לא הגדירו את גובה הפיצוי והשאירו זאת לשיקול דעת בית המשפט.

עמוד 3

ב"כ המאשימה בטיעוניה, הפנתה לדברי משפחת המנוח לפיהם הפיצוי מיועד להנצחת המנוח. ב"כ המאשימה ציינה כי על פי הפסיקה אין קשר בין שיעור הפיצוי העונשי ליכולת הכלכלית של הנאשם.

ב"כ הנאשם, אף הוא ביקש מבית המשפט לאמץ את ההסדר כפי שהוצג.

ב"כ הנאשם אף הוא חזר וציין שהנאשם לקח אחריות מלאה בהזדמנות ראשונה וחסך התנהלות דיונית קשה, וזאת על אף שלדבריו היו כשלים ראייתיים בתיק, כדוגמת העדר אישור כדן של מעבר החציה בו התרחשה התאונה (עובדה שאושרה על ידי ב"כ המאשימה - אף כי נאמר מפורשות שהעדר האישור לא היה בו כדי להשפיע על הקשר הסיבתי לגרימת מותו של המנוח).

ב"כ הנאשם ציין כי התאונה הטראגית התרחשה בשל חוסר תשומת לב רגעי, כפי שיכול לקרות לכל נהג.

ב"כ הנאשם ציין את מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם ואת קריסתו הכלכלית והתמוטטותו הנפשית של הנאשם.

באשר לפיצוי, ציין ב"כ הנאשם כי ידו של הנאשם אינה משגת לשלם פיצוי.

ב"כ הנאשם הפנה לכך שמשפחת המנוח תקבל את מלוא הפיצוי מחברת הביטוח, לשם כך מחייב המחוקק כל נהג ונהג להצטייד בביטוח חובה.

לדבריו כל סכום פיצוי אשר יגזר על הנאשם, ינוכה מסכום הפיצוי שתשלם חברת הביטוח למשפחת המנוח.

בסיום טיעוני ההגנה לעונש ביקש הנאשם לשאת דברים.

הנאשם, לחץ את ידי בני משפחת המנוח, פנה אליהם וציין כי רצה לבוא לנחם אך כיבד את בקשתם שלא לעשות כן ולהניח להם לנפשם.

הנאשם הגיש לבית המשפט מסמכים המעידים על מצבו הכלכלי הקשה - על העדר הכנסות, על העדר זכאות לגמלאות, על 2 פריצות לביתו אשר הותירו חסר כל, אשר מיד לאחריהן התרחשה התאונה שבעקבותיה נגדע מטה לחמו, שכן נהיגתו - פרנסתו.

הנאשם תיאר את התמודדותו היומיומית עם הקשיים, את חוסר יכולתו לטפל במצבו הרפואי (בשינוי) עקב מצבו הכלכלי הקשה.

את השבר בחייו. את העדר התמיכה מילדיו.

את היותו בודד במערכה בנסינו להמשיך בחייו. (הנאשם הגיע לכל הדיונים בגפו).

הנאשם דיבר מדם ליבו.

אדם רגיל, באמצע יום עבודה, דעתו מוסחת, והנה מתגשם הסיוט הפרטי, ללא הכנה, במפתיע, סיוט של כל נהג סביר מן השורה שבשל רגע בלתי נשלט של היסח דעת אחראי לסתמיות המרה והאכזרית של המוות, הרוחש יום יום בכבישנו. אסון גדול שנגרם עקב התנהגות רשלנית, אנושית, שרב בה ביש המזל, ופתאום אדם נורמטיבי, מוצא עצמו אחראי לטרגדיה הבלתי נתפסת של מותו של ילד רך. אחראי לאסון של אובדן ויתמות למשפחתו.

אסון שמוטט אף את עולמו שלו.

דין והכרעה-

את הנעשה אין להשיב. שום נסיון לעצור את הזמן או לשנות את המציאות לא יצלח.

שום עונש לא יחזיר את המנוח לחיים.

כל ענישה יש בה מעשה אלימות כלפי הנענש. יש לנקוט בה באופן מידתי, תוך הגשמת צידוקיה החוקיים והמוסריים של הענישה, ומבלי לחרוג מהם. יש להתמקד באשמו של הנאשם ולא בתוצאה המקרית האיומה והנוראה של המעשה.

מתחם העונש ההולם

בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין יש ראש וראשית לכל לקבוע את מתחם העונש ההולם לעבירה בנסיבותיה כאשר העיקרון המנחה הוא עיקרון ההלימה.

הערך המוגן שבבסיס העבירה של גרימת מוות ברשלנות הינו הערך העליון של קדושת החיים. מידת הפגיעה בערך המוגן בנסיבות תיק זה הינה מירבית- אובדן החיים.

בעניין ערך קדושת החיים, ראו דבריו של כב' השופט חשין, כתוארו דאז, במסגרת ע"פ 1742/91 פופר נ' מדינת ישראל, פד נא(5) 289:

"אדם - כל אדם - הוא עולם לעצמו. אדם - כל אדם - הוא אחד, יחיד ומיוחד. ואין אדם כאדם. מי שהיה לא עוד יהיה ומי שהלך לא ישוב. וכבר לימדנו הרמב"ם על ייחודו של האדם (ספר שופטים, הלכות סנהדרין, יב, ג):

"נברא אדם יחידי בעולם, ללמד: שכל המאבד נפש אחת מן העולם - מעלין עליו כאילו איבד עולם מלא, וכל המקיים נפש אחת בעולם - מעלין עליו כאילו קיים עולם מלא. הרי כל-באי עולם בצורת אדם הראשון הם נבראים ואין פני כל-אחד מהם דומין לפני חברו. לפיכך כל-אחד ואחד יכול לומר: בשבילי נברא העולם."

בית המשפט העליון התווה מדיניות ענישה לפיה בעבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית יושתו על הנאשמים עונשי מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריא, ופסילה בת שנים, זאת עקב הפגיעה בערך העליון של קדושת החיים, ועל מנת לתרום למלחמה בנגע תאונות הדרכים.

על מדיניות זו חזר בית המשפט העליון פעמים רבות.

ראו למשל רע"פ 548/05 מאירה לוי נ' מדינת ישראל, בע"פ 6358/10 מחמוד קבהא נ' מ"י, ברע"פ 8576/11 - הילה מזרחי נ' מדינת ישראל.

בע"פ 6755/09 ארז אלמוג נ' מ"י נפסק על ידי כבוד השופט הנדל:

"נדמה שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך-כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות."

מידת הרשלנות

אם כן, בבואי לקבוע את מתחם העונש ההולם לעבירה זו בנסיבותיה, עלי לקבוע תחילה את מידת רשלנותו של הנאשם כפי העולה מנסיבות הארוע שבפני.

לא נעלמה מעיני טענת ב"כ הנאשם באשר להעדר אישור למעבר החציה אשר בו ארעה התאונה, אף לא נעלם מעיני כי הנאשם עצר והמתין מספר שניות בטרם נהג את האוטובוס אל עבר מעבר החציה, וכי נהג באיטיות. עם זאת, כשהחל בנסיעה עשה כן באופן רשלני, מבלי לבחון האם מעבר החציה פנוי, על אף שיכול היה, על ידי הפניית מבט או שימוש במראות העזר, וצריך היה, להבחין במנוח אשר חצה אותה עת במעבר החציה.

על הנאשם מוטלת חובת זהירות מוגברת בשל התקרבו למעבר חציה.

ראו למשל ע"פ 558/97 רבקה מלניק נ' מדינת ישראל, ע"פ 8827/01 ישראל שטרייזנט נ' מדינת ישראל.

ראו מהעת האחרונה: בג"צ 8150/13 כרסנטי נ' פרקליטות המדינה ואח':

" על נהג המתקרב למעבר חצייה מוטלת אחריות מוגברת. זהו השטח של הולך הרגל. אכן, גם על הולך הרגל חלים כללים בהגיעו לשטח זה, אך על השולט בכלי בעל כוח קטלני מוטלת האחריות, הראשונה במעלה, לנהוג בזהירות...".

זאת ועוד, על הנאשם מוטלת חובת זהירות מוגברת אף בשל היותו נהג ברכב ציבורי ובפרט בשל היותו מסיע ילדים.

ראו דברי כב' הש' רובינשטיין ברע"פ 8191/11 אייל מזרחי נ.מ.י: "המסיע ילדים נוטל עליו אחריות משפטית, מוסרית ואנושית כבדה. וככובד האחריות - כך יטה העונש לחומרה".

ראו דברי כב' הש' ד. רוזן בת"פ 40262/04 (מחוזי ירושלים) מ.י. נגד יוסף שלום: "מעל הנהיגה הזהירה הצריכה לכל נהג ונהג חייב נהג רכב ציבורי המסיע תלמידים להישמר היטב ולנהוג רכבו בדיוקנות מיוחדת, שכן חיי הילדים בידיו. לא מדובר בתפארת המליצה אלא בהוויית עולם..."

כך למשל קבעה כב' הש' רז בתיק גמ"ר (תעבורה פתח תקוה) 3515-12-09 מ"י נ. שאקר עיסא: "רמת הזהירות הנדרשת מנהג המסיע נוסעים הינה רמה גבוהה העולה על הרמה הנדרשת מכל נהג אחר. נהג מקצועי העוסק בהסעת נוסעים אחראי לא רק לשלום המשתמשים בדרך אלא גם לשלומם ולביטחונם של הנוסעים ברכבו ועליו להיות מודע לכובד האחריות המוטל עליו, חובת זהירות כפולה ומכופלת כאשר הנהג מסיע ילדים".

לא זו אף זו, חייב היה הנאשם לנקוט משנה זהירות מעצם העובדה שהאוטובוס נכנס למתחם בית הספר, בסמוך לפני שעת תחילת הלימודים, שעה שתלמידים עושים את דרכם לבית הספר.

בשל כל אלו מידת רשלנותו של הנאשם באירוע שבפני הינה ברף הבינוני.

על הפסיקה הנוהגת במקרה של גרימת תאונת דרכים קטלנית, עקב אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חציה ניתן ללמוד מפסקי הדין הבאים:

רע"פ 1300/14 קובי מורי נ' מדינת ישראל, שם הורשע המערער בנהיגה רשלנית שגרמה למותו של הולך רגל אשר חצה את הכביש במעבר חציה. נקבע כי רשלנותו היתה ברף הבינוני-גבוה. בית המשפט קמא גזר על המערער 8 חודשי מאסר ו- 8 שנות פסילה. ערעורים שהגיש המערער לבית המשפט המחוזי והעליון נדחו.

רע"פ 8992/14 אברהם רפאל נ. מ"י, שם הורשע המערער בנהיגה רשלנית שגרמה למותו של הולך רגל שחצה את הכביש במעבר חציה. בית המשפט קמא הטל על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל ופסילה לצמיתות (המערער יליד 1936). ערעוריו של המערער לבית המשפט המחוזי והעליון נדחו.

רע"פ 811/11 סאיד מסארווה נ' מדינת ישראל, שם הורשע המערער בנהיגה רשלנית במשאית אשר גרמה למותה של הולכת רגל שחצתה את הכביש במעבר חציה. בית משפט קמא גזר על המערער 12 חודשי מאסר בפועל ופסילה למשך 12 שנים. ערעורו של המערער לבית משפט המחוזי התקבל בחלקו באופן שהפסילה סווגה כך שלאחר 8 שנים תותר למערער נהיגה ברכב פרטי. ערעורו לבית המשפט העליון התקבל, כך שעונש המאסר הופחת ל- 9 חודשים.

רע"פ 7913/07 אברהם רמז נ' מדינת ישראל, שם הורשע המערער בנהיגה רשלנית שגרמה למותו של הולך רגל במעבר חציה. בית משפט קמא גזר על המערער 7 חודשי מאסר בפועל, ופסילה למשך 12 שנים. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש והעמיד את עונשו על 12 חודשי מאסר. ערעורו של המערער לבית המשפט העליון נדחה. נקבע כי העונש הולם את חומרת המעשה ואת הרשלנות הגבוהה.

ע"פ 2486-12-14 מ"י נ יצחק זדה : שם הורשע המשיב בנהיגה רשלנית אשר גרמה למותו של הולך רגל שחצה את הכביש שלא במעבר חציה. שם נהג המשיב 101 קמ"ש במקום בו מותר 60 קמ"ש. בית המשפט קמא גזר על המשיב 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ו- 10 שנות פסילה. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והעלה את תקופת המאסר ל- 8 חודשים.

עפ"ת (מרכז) 24573-05-13 פטר נ' מדינת ישראל, שם הורשע המערער בנהיגה רשלנית שגרמה למותה של הולכת רגל אשר חצתה את הכביש במעבר חציה. המערער נדון ל- 15 חודשי מאסר בפועל ו- 13.5 שנות פסילה. ערעורו נדחה לאחר שבית המשפט המחוזי ציין כי המערער הפר את חובת הזהירות המוטלת עליו הפרה בוטה ברף הגבוה.

ת"ד (ירושלים) 2561-01-13 מדינת ישראל נ' הוכמן, שם הורשע הנאשם בנהיגה רשלנית שגרמה למותה של הולכת רגל במעבר חציה. בית משפט קמא גזר על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל ו- 15 שנות פסילה.

גמ"ר (תל אביב) 5083-02-12 מדינת ישראל נ' סונגו, שם הורשע הנאשם בנהיגה רשלנית שגרמה למותה של קטינה בת 5 אשר חצתה את הכביש במעבר חציה. שם נקבעה רשלנות גבוהה. בית המשפט גזר על הנאשם מאסר בפועל של 17 חודשים ופסילה למשך 14 שנים.

לאחר שבחנתי את נסיבות הארוע בתיק שבפני, קרי, גרימת מותו של קטין בשל נהיגה רשלנית של אוטובוס הסעת ילדים, על מעבר החציה, במתחם בית הספר, בשעת תחילת הלימודים, ולאחר שמצאתי כי דרגת רשלנותו של הנאשם הינה ברף הבינוני, ולאחר שבחנתי את הפסיקה הנוהגת, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם לעבירה בנסיבותיה, נע בין 8-18 חודשי מאסר בפועל ופסילה מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 7-15 שנים.

גזירת העונש בתוך המתחם

סעיף 40 יא לחוק העונשין, מתווה את השיקולים אשר יש לשקול בעת גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש

ההולם.

לא מצאתי כי קיימת הצדקה לחרוג לקולא, או לחומרא ממתחם העונש ההולם.

יש לזקוף לזכותו של הנאשם את נטילת האחריות על מעשיו.

כפי ציין כב' השופט המר בע"פ (תל אביב) 31933/06, קלגסבלד נ. מ"י:

"הודיה היא הצעד הראשון המתבקש כאשר אדם טוען לקבלת אחריות... המערער לא ניסה לדחות את הקץ הוא הודה ותרם לניהול מהיר ויעיל של משפטו, על בתי המשפט לעודד התנהלות כזאת של נאשמים ובסופו של יום, עליה לקבל ביטוי גם בתוצאה העונשית".

יש לזקוף לזכותו של הנאשם את היותו נעדר כל עבר פלילי.

יש לזקוף לזכותו את עברו התעבורתי אשר אינו מכביד כלל.

הנאשם נוהג מזה 42 שנה, משנת 1973. לחובתו 11 הרשעות קודמות. 8 מתוכן התיישנו לפני שנים רבות. ב- 13 השנים האחרונות, נרשמו לחובת הנאשם 3 הרשעות קודמות, כולן מסוג ברירת משפט ברף הקל, אחרונה בשנת 2011.

עברו של הנאשם הנפרס על פני למעלה מארבעה עשורים, מלמד עליו כי נהיגתו הרשלנית בארוע התאונה הטראגית נשוא תיק זה, אשר הובילה למותו של המנוח, הינה חריגה לאופן נהיגתו הזהירה בדרך כלל.

יש להתחשב בפגיעה של העונש בנאשם לרבות בשל גילו.

הנאשם הינו יליד 1951. כמעט בן 64 שנים.

הנאשם התפרנס מזה שנים מרשיון נהיגתו. בעקבות הפסילה אשר ירצה ב- 15 השנים הבאות, יאבד מקור פרנסתו.

לאחר שבחנתי את כל האמור לעיל, מצאתי כי ההסדר שהוצג על ידי הצדדים מצוי במתחם העונש ההולם, ומאזן באופן ראוי את השיקולים שיש לקחת בחשבון בעת גזירת העונש.

עלכן, מצאתי כי יש הצדקה לכבד את ההסדר.

באשר לגובה הפיצוי

צודקת ב"כ המאשימה כי נקבע בפסיקה כי סכום הפיצוי לפי סעיף 77(א) לחוק העונשין, אינו קשור ביכולתו הכלכלית של החייב.

ראו למשל ע"פ 5761/05 - וחידי מג'דלאוי נ' מדינת ישראל ואח':

"אין הסכום קשור מטבעו ביכולתו הכלכלית של החייב, כשם שבמשפט אזרחי אין בודקין בקביעת חיוב את יכולתו של החייב, ובהליך אזרחי דבר אחרון זה הוא עניין להוצאה לפועל לענות בו; ולכן הנושא שהעלה בא כוחו המלומד של המערער כעיקר טיעונו, קרי, אי יכולתו הכלכלית של שולחו, אינו יכול לשמש אמת מידה".

ראו גם ע"פ 329/13 סגונדו לוי ורגס נ' מדינת ישראל:

"יכולותיו הכלכליות של העברין אינו מהוות שיקול בקביעת שיעור הפיצוי לטובת משפחת המנוח"

מאידך, ניתן למצוא תמיכה אף לדברי ב"כ הנאשם כי הפיצוי אשר יגזר על הנאשם בהליך הפלילי מכח סעיף 77(א) לחוק העונשין, יכול וינוכה מהפיצוי אשר תקבל משפחת המנוח בהליך האזרחי.

ראו למשל רע"פ 228/05 יאגודיב נ' מדינת ישראל:

"אם מי שנפסק לטובתו פיצוי לפי סעיף 77 תובע את נזקיו לאחר מכן בהליך אזרחי, יש לנכות מן הפיצוי שייפסק לו בהליך האזרחי את הפיצוי שניתן על פי סעיף 77".

ראו למשל דברי כב' הנשיאה דאז, הש' ד. ביניש ברע"פ 9727/05 ברנרד גליקסמן נ. מ"י:

"שאלה נפרדת היא האם קיימת אפשרות שעקב פסיקת הפיצויים לפי סעיף 77 הנ"ל יזכה הנפגע לכפל פיצוי בגין הנזק שנגרם לו, אם וכאשר יידון עניינו בתביעת נזיקין אזרחית נפרדת. ... יש להניח, כי היבט אזרחי זה של הפיצוי תומך בכך שבעת חישוב מלוא הפיצויים להם זכאי הנפגע, ילקחו בחשבון גם הסכומים אשר נפסקו לטובתו במסגרת ההליך הפלילי....

את השאלה אם יש לנכות מן הפיצוי שנפסק בהליך האזרחי את הסכום שנפסק בהליך הפלילי, יש להשאיר לערכאה הדנה בתביעת הפיצויים האזרחית. ... מכל מקום, יהיו אשר יהיו קביעותיו של בית המשפט שידון בתביעה האזרחית, הפיצויים שנפסקו בהליך הפלילי מכוח סעיף 77 לחוק יעמדו על מכונם".

חשוב להדגיש כי קיומו של כיסוי ביטוחי כמובן שאינו שולל את הזכות לפיצוי (ראו ע"פ 3116/13 ויאם קבלאן נ' מדינת ישראל).

בית המשפט העליון קבע כי קיימים טעמים המצדיקים לחייב את הנאשם בתשלום פיצויים לנפגע.

ראו למשל דברים שנכתבו ברע"פ 9727/05 שאזכר לעיל:

"יש בחיובו של הנאשם בפיצוי הנפגע יסוד של היטהרות לנאשם העשוי לתרום לשיקומו וכן יש בכך משום שילוב נפגע העבירה כמשתתף בהליך הפלילי, מתוך ראייה כי הטבת נזקו הינה חלק חשוב בתהליך הענישה ובהפנמת נורמות ההתנהגות הראויות".

"ראוי לעודד את השימוש בהוראת סעיף 77 ככל הניתן...נקודת המוצא המשותפת לכל הינה, כי בין אם מדובר בהוראה עונשית על פי טיבה ובין אם בהוראה אזרחית עסקינן, הרי שנועדה היא, בראש וראשונה לסייע לקורבנות העבירה, ולהקל עליהם את מסלול שיקומם".

ראו רע"פ 2976/01 אסף נ' מדינת ישראל:

"הוראת סעיף 77 נועדה בעיקרה להציע לנפגע מעין קַפְנִדְקָה, קרא: לַזְכוּתוֹ בפיצוי על נזק או סבל שנשא בהם בשל עבירה שעבר הנאשם בלא שנאָלְצוּ לכתת רגליו להגשתה של תביעה אזרחית".

בעבירות של גרימת מות ברשלנות בתאונות דרכים, במקרים רבים נמנעים מפסיקת פיצויים למשפחת המנוח, לאור העובדה שהפיצוי מוסדר בחוק, מכח חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים.

ראו למשל את דברי הרכב השופטים בע"פ (ירושלים) 887/04 לוי יוסף נ. מ"י:

"מצאנו לציין, כי ההיגיון הניצב בבסיס פסיקת הפיצויים לניזוק בהליך הפלילי בכל הקשור לאלמנט הקומפנסטורי (תרופתי), במובחן מן האלמנט העונשי, אינו עומד עת המדובר בתאונות דרכים קטלניות, שהרי אז פתוחה הדרך בפני הניזוק ו/או עזבונו, ו/או התלויים בו לתבוע פיצויים להם הוא זכאי בהליך אזרחי, מכוח חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה - 1975, ללא צורך בהוכחת החבות".

נראה כי בשנים האחרונות קיימת מגמה בפסיקה לחייב נאשמים בפיצוי גם בעבירות של גרימת מוות ברשלנות, אם כי בדרך כלל הפיצוי שנפסק הוא סמלי ביותר ונע בין אלפים בודדים ועד עשרות אלפים - פיצוי גבוה באופן יחסי נפסק בדרך כלל כשנלוות עבירות חמורות נוספות כגון הפקרה, שכרות, הריגה, רשלנות חמורה, או שגזר הדין ניתן לאחר שנהלו הוכחות בתיק. כל מקרה ונסיבותיו.

למקרים בהם נפסקו פיצויים סמליים ברף הנמוך ראו למשל:

גמ"ר 6164-05-13 (ת"א) מ"י נ אליהו - 3000 ₪; גמ"ר 223-06-13 (נצרת) מ"י נ איברהים מוסא - 4500 ₪; גמ"ר 2257-10-12 (אשקלון) מ"י נ. קאיד אבו קוידר - 5000 ₪; גמ"ר 6949-12-13 (ת"א) מ"י נ. יחזקאל שמעיה - 5000 ₪; גמ"ר 10-12-12 (פתח תקוה) מ"י נ. נסים כהן - 7000 ₪; גמ"ר 2503-01-15 מ"י נ. אקרם אלסאנע - 8000 ₪.

בבואי לקצוב את סכום הפיצוי שישלם הנאשם למשפחת המנוח, נתתי את הדעת לכך כי האלמנט "התרופתי" של הפיצוי, ישולם למשפחת המנוח מכח החוק לפיצוי נפגעי תאונות דרכים וכי בקביעת האלמנט העונשי שבפיצוי יש לקחת בחשבון את מכלול רכיבי הענישה אשר סוכמו במסגרת ההסדר ואשר אינם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם וכן את נסיבותיו האישיות של הנאשם.

הפיצוי שיפסק הוא סמלי בלבד.

כמובן שאין בכך כדי להוות פיצוי של ממש על אובדן חיי אדם.

כל עונש אשר יושת על הנאשם כמו גם כל פיצוי אשר יפסק למשפחת המנוח לא יכול להקל על האובדן והטרגדיה במשפחה ואף אינו מתיימר לעשות כן.

הפיצוי אותו גזרתי טומן בחובו את האלמנט העונשי שבפיצוי, מתוך כוונה ברורה שהוא יצטרף לכל פיצוי אשר ינתן למשפחת המנוח מכוח החוק לפיצוי נפגעי תאונות דרכים - ולא יקוזז ממנו.

בשל מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם כפי שעלה בטיעוניו, ולאור משך המאסר שיוטל על הנאשם מצאתי להימנע מהטלת קנס על הנאשם, ובמקומו אחייב את הנאשם לחתום על התחייבות כספית.

אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 12 חודשי מאסר בפועל.
2. מאסר מותנה של 12 חודשים אשר יופעל באם יעבור הנאשם עבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית ו/או נהיגה בזמן פסילה וזאת במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר.
3. פסילה מלהחזיק ומלקבל רישיון נהיגה לרכב ציבורי למשך 15 שנים. הפסילה תימנה מיום 16.9.14, מועד בו נפסל הנאשם פסילה מנהלית בתיק זה ומאז פסול ברצף עד לתום ההליכים נגדו.
- פסילה מלהחזיק ומלקבל רישיון נהיגה לרכב פרטי למשך 7 שנים. הפסילה תימנה מיום 16.9.14, מועד בו נפסל הנאשם פסילה מנהלית בתיק זה ומאז פסול ברצף עד לתום ההליכים נגדו.

מזכירות בית המשפט תנפיק אישור הפקדה מיום 16/09/14 ללא צורך בהפקדת הרישיון.

5. פיצוי למשפחת המנוח בסך 8,000 ₪ הפיצוי ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים רצופים ושווים. תשלום ראשון לא יאוחר מיום 1.5.16.

6. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך 50,000 ₪ להימנע מביצוע עבירות של גרימת מוות ברשלנות ו/או נהיגה בזמן פסילה והכל תוך שלוש שנים מהיום.

ההתחייבות תחתם עוד היום במזכירות בית משפט לתעבורה באשדוד. לא יחתום הנאשם כאמור, יאסר למשך 50 יום.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית משפט המחוזי בבאר שבע.

ניתנה והודעה היום ט"ו סיוון תשע"ה, 02/06/2015 במעמד הנוכחים.

החלטה

לבקשת הנאשם אני מורה על עיכוב ריצוי עונש המאסר עד ליום 16/07/15 וזאת בתנאים הבאים:

1. הנאשם יחתום על התחייבות עצמית על סך 50,000 ₪ להבטחת התייצבותו לריצוי המאסר.

2. ניתן צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד הנאשם, שיבוטל לאחר ריצוי עונש המאסר. על הנאשם להמציא אישור על סיום ריצוי המאסר לצורך ביטול צו עיכוב היציאה מן הארץ נגדו.

הנאשם יפקיד את דרכונו במזכירות בית המשפט.

3. הסכום שהפקיד הנאשם בסך 2,000 במזכירות משטרת ישראל יוחזר לנאשם לאחר שיתייצב לריצוי עונש המאסר.

הנאשם יתייצב לריצוי עונש המאסר שנגזר עליו - בתאריך 16/07/15 עד לשעה 10:00, בכלא דקל או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות. על הסנגור לתאם כניסת הנאשם למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, טלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה והודעה היום ט"ו סיוון תשע"ה, 02/06/2015 במעמד הנוכחים.